

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/476/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

302/2011. (X. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. augusztus 16-án előterjesztett **panaszát** a 2011. október 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Megyei Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos először 2011. augusztus 16-án postai úton előterjesztett, majd 2011. augusztus 28-án elektronikus úton és 2011. szeptember 5-én postai úton megküldött panaszában előadta, hogy 2011. augusztus 10-én a Megyei Rendőr-főkapitányságra ment azzal kapcsolatosan, hogy panasszal kíván élni mobiltelefonja lefoglalást követő műszaki állapota miatt. Ekkor a panaszos egy r. alezredessel került kapcsolatba, aki a panaszos sérelmére több gúnyos megjegyzést tett. A panaszos sérelmezte a r. alezredes eljárását, bánásmódját és ezért kérte a Testület vizsgálatát.

I.

A panaszos panaszbeadványaiban előadta, hogy egy büntetőeljárás keretében lefoglalták mobiltelefonját, feljegyezték a készülék különböző azonosítóit, a tartozékokról felvételeket készítettek, és a panaszos számára érthetetlen módon fényképfelvételt készítettek a telefon háttérképéről is. A panaszos a telefonját kifogástalan állapotban adta át, azonban két héttel később, augusztus 9-én, amikor átvette a készüléket a Megyei Rendőr-főkapitányságon, nem lehetett azt működésbe hozni. Ezt jelezte is a rendőrségen, mire közölték vele, hogy az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

akkumulátor lemerült. Ezért a panaszos az átvevő nyilatkozaton úgy fogalmazott: „Az akkumulátor feltételezhetően lemerült, így működőképességre vonatkozóan nyilatkozni nem tudok.”

A panaszos otthon sem tudta működésbe hozni a telefont, rácsatlakoztatta a töltőre, de a telefon akkor sem reagált. Másnap ezért elment a Megyei Rendőr-főkapitányságra panaszával. A rendőrségen egy r. alezredes némi gúnnal jelezte, hogy „nincsenek telefontöltők”, illetve, hogy „nem fog örülni Salgótarjánban a szakértő”, valamint, hogy a szakértői vizsgálat nagyon drága, „valakinek ezt ki kell fizetni”.

A beszélgetés során egyértelműen arra célzott a r. alezredes, hogy a költségek a panaszost fogják terhelni. A panaszos számára érthetetlen a r. alezredes utalása. Megjegyezte, hogy a beszélgetés második felében normálisabb stílusban kommunikált már a r. alezredes, és azt mondta a panaszosnak, vigye el és nézesse meg a telefonját.

A panaszos első beadványában számos kérdést tett fel a lefoglalással kapcsolatosan, kérte annak megállapítását, hogy kit terhel a felelősség a történetek miatt, illetve, hogy ki köteles a kárt megtéríteni. A panaszos számára az sem volt világos, miért volt szükség a SIM kártya lefoglalására.

A panaszos 2011. augusztus 28-án és szeptember 5-én azonos tartalommal panaszkiegészítést küldött a Testület részére, amelyben úgy nyilatkozott, hogy a telefon működésképtelenségével kapcsolatos sérelmei időközben tárgytalanná váltak. A panaszos szaküzletbe vitte a telefonját, ahol megállapították, hogy a készülék oly annyira lemerült, hogy nem jelezte a csatlakozást. A panaszos tényként rögzítette, hogy telefonja működik, ezért panasza ezen vonatkozásban okafogyottá vált.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-főkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint 2011. augusztus 10-én semmilyen intézkedést nem foganatosítottak a panaszossal szemben. 2011. augusztus 9-én lefoglalt telefonjának megszüntetése és a készülék átadása történt meg.

A Testület azzal kapcsolatos kérdésére, hogy megtehetette-e a panaszos mobiltelefonja lefoglalás utáni műszaki állapota miatta a panaszát, azt a tájékoztatást nyújtotta a rendőr-főkapitányság vezetője, hogy megtehetette, hiszen az ügy előadója szóban felhívta a panaszos figyelmét ennek lehetőségére, a panaszos azonban nem jelezte, hogy ezzel a hatóság előtt azonnal élni kívánna.

A panaszos a telefon károsodása miatti szóbeli bejelentése alapján, az ügy előadójától szóbeli tájékoztatást kapott a panasza esetén követendő eljárásra, melyet a panaszos tudomásul vett, azonban ezen tájékoztatás birtokában azonnal, írásbeli panasztételi szándékát nem jelezte az ügy előadójának az erre történt figyelmeztetést követően sem.

Felvilágosításként az ügy előadója felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy telefonja lefoglalását követően a készüléket személyes jelenlétében borítékba helyezték és lezárták, és soron kívül szakértői vizsgálatra küldték. Jelezte továbbá azt is, hogy miután a szakértő a telefonról a szükséges letöltést szintén soron kívül elvégezte, a készüléket egy lezárt, lepecsételt borítékba helyezte, és úgy küldte vissza a hatósághoz. A lefoglalás megszüntetésekor a készüléket tartalmazó borítékot a panaszos személyesen bontotta fel, de mivel a készülék működőképességét kipróbálni nem tudta, így ezt észrevételként a lefoglalás megszüntető határozat megjegyzése részében fel is tüntette. Ezen tényekre tekintettel az ügy előadója felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben a készülék meghibásodása a szakértői tevékenység során következhetett be, akkor panaszát a szakértői tevékenységgel kapcsolatban kell megtennie. Hiszen a hatóság miután a készüléket továbbította a szakértőnek, ő eredményesen elvégezte a letöltést, ami feltételezi a készülék letöltéskori működőképességét.

A Testület azzal kapcsolatos kérdésére, hogy kapott-e és milyen tartalmú felvilágosítást a panaszos a szakértői díjról, a rendőrség arról tájékoztatta, hogy a szakértői vizsgálat eredménye, annak költségei ekkor még nem álltak rendelkezésre, így erre vonatkozóan még a hatóság sem rendelkezett semmilyen információval. A hatóságot egyébként a panaszos irányában a szakértői díjakat illetően értesítési kötelezettség nem terheli a panaszos tanúkénti minőségére tekintettel.

A panaszossal szemben tanúsított rendőri bánásmód és az alkalmazott rendőri hangnem vonatkozásában a tájékoztató levél azt tartalmazza, hogy a panaszossal folytatott szóbeli beszélgetés az ügy előadójának tájékoztatása szerint normális hangnemben folyt, annak során egyik oldalról sem hangzott el emberi méltóságot sértő, bántó kijelentés. A panaszos a már ismertetett tartalommal kapott felvilágosítást, az előadó közlése szerint más témára a beszélgetés nem terjedt ki. Ugyanakkor a panaszos szavaiból a cinizmus, a kellemetlenség okozás szándéka már ekkor érezhető volt. Ez azonban a beszélgetés hangnemét nem érintette.

A rendőr-főkapitányság vezetője további releváns tényként jelölte meg azt, hogy a lefoglalásról, és annak megszüntetéséről, a készülék zárt borítékból történő kiemeléséről a bűnügyi technika fénykép felvételeket készített, valamint a lefoglalási jegyzőkönyvben a panaszos írásban nyilatkozott a készülék átvételkori állapotára vonatkozóan. Az időközben elkészült szakértői vélemény sem jelezte a készülék működésképtelen állapotát, mely a vélemény elkészítését megakadályozta volna.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a telefon lefoglalásának megszüntetéséről szóló határozatot, valamint a telefonról készült fényképfelvételeket. A Testület a jelen állásfoglalás III. részében foglaltakra tekintettel ezek részletes ismertetésétől eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján egyrészt hatáskörének hiányát állapította meg, másrészt pedig vizsgálata tárgyává tette a panaszossal szemben alkalmazott rendőri hangnemet az alábbiakra figyelemmel.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogát.

1) A panaszos lefoglalással kapcsolatosan megfogalmazott sérelmeivel kapcsolatosan a Testület a következő megállapítást teszi.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség), – a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés), – a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti rendelkezés értelmében a Testületnek nem terjed ki hatásköre olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, amelyet egy büntetőeljárás során nyomozó hatóságként eljárva végez. Az ilyen jellegű panaszokra a Be. 195-199. §-ai biztosítják a megfelelő jogorvoslatot.

A konkrét ügyben kétség kívül megállapíthatóvá vált, hogy a panaszos a rendőrségnek olyan intézkedését (lefoglalás elrendelése, lefoglalás során készített felvétel illetve SIM kártya lefoglalása) sérelmezte, amelyet a rendőrség nyomozó hatóságként eljárva, a Be. rendelkezései alapján végzett. A Testület tájékoztatja a panaszost, hogy a lefoglalásra (Be. 151.-158. §) a Be. szabályai vonatkoznak.

A panasz ezen része vonatkozásában a fentiekre tekintettel a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

2) A panaszossal szemben 2011. augusztus 10-én alkalmazott hangnem és kifejezések tekintetében a Testület a következőket rögzíti.

A fent ismertetett rendelkezések figyelembevételével először azt kellett tisztázni, hogy történt-e bármilyen intézkedés a panaszossal szemben.

Az illetékes rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint 2011. augusztus 10-én panaszossal szemben intézkedést nem foganatosítottak. A panaszos telefonja lefoglalásának megszüntetése és a készülék átadására 2011. augusztus 9-én került sor. A panaszos a

mobiltelefon működésképtelenségével kapcsolatos panaszát megtehetette, hiszen az ügy előadója felhívta a figyelmét azon lehetőségre, azonban a panaszos nem élt a lehetőséggel.

A panaszos beadványában szintén nem számolt be arról, hogy vele szemben történt volna bármilyen intézkedés, viszont kitért arra, hogy amikor bejelentette telefonja működésképtelenségét, az eljáró rendőr gúnyosan megjegyzéseket tett („nem fog örülni Salgótarjánban a szakértő”; „valakinek ezt ki kell fizetni”), és csak később, a beszélgetés második felében váltotta hangnemét „normálisra”.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, amire tekintettel – hatáskör hiányában – szintén a panasz elutasításának lenne helye.

Ennek ellenére a Testület érdemben foglalkozott a panaszüggyel, mégpedig azért, mert a panaszos ügyének előadója nem magánszemélyként került kapcsolatba a panaszossal, hanem rendőri minőségében eljárva szolgálati beosztása során. A panaszolt szituáció tehát nem egymással egyenrangú felek (magánszemélyek) közötti viszonyban történt meg, ezért a Testület kialakult gyakorlata alapján [ld. a 66/2008. (VIII. 18.) sz., 40/2009. (III. 4.) sz. állásfoglalásokat] – mivel az közhatalmi elemet is tartalmaz –, vizsgálta, hogy a r. hadnagy követett-e el bármiféle jogsértést.

A Testület vizsgálatának alapját az Rtv. alapelvi szintű rendelkezései [2. § (1) bekezdés, 11. § (1) bekezdés] képezték. Ezek a rendelkezések ugyan kívül esnek az Rtv. 92.§ (1) bekezdésében megjelölt, az Rtv. IV., V. és VI. fejezetén, ugyanakkor azokat a Testület az eljárása során minden esetben figyelembe veszi.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

A Testületnek ezek alapján azt kellett értékelnie, hogy a panaszolt szituációban az eljáró rendőr magatartása alkalmas lehetett-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére.

A rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levele beszámol arról, hogy a panaszos telefonjának megkárosodása miatti szóbeli bejelentésekor az ügy előadójától kapott szóbeli tájékoztatást. A panaszos a tájékoztatást tudomásul vette, de nem jelezte írásbeli panasztételi szándékát az ügy előadója felé. Az ügy előadója arról is tájékoztatta a panaszost, hogy amikor lefoglalták a telefonját, a jelenlétében helyezték el egy borítékba és zárták le, majd megküldték a szakértőnek. A szakértő vizsgálata befejezése után ismét lezárt, lepecsételt borítékba helyezte a telefont, majd azt visszaküldte a hatóságnak. A rendőr-főkapitányság vezetője továbbá arról nyújtott tájékoztatást, hogy a panaszossal folytatott szóbeli beszélgetés – az ügy előadójának elmondása alapján – normális hangnemben folyt, annak során egyik részről sem hangzott el emberi méltóságot sértő, bántó kijelentés. A panaszossal való beszélgetés a szükséges felvilágosításon túl nem terjedt ki más témára. Ugyanakkor a panaszos szavaiból a cinizmus, a kellemetlenség okozás szándéka már ekkor érezhető volt. Ez azonban a beszélgetés hangnemét nem érintette.

A fentiek ismeretében a Testület úgy foglalt állást, hogy az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem állapítható meg, mivel a rendelkezésre álló – egymásnak ellentmondó – bizonyítékok között a Testület az ellentétet nem tudta feloldani.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszügy elbírálására egyrésztől – a lefoglalás kapcsán – nincsen hatásköre, másrésztől pedig – az eljáró rendőr által alkalmazott hangnem tekintetében – a bizonyítékok feloldhatatlanságára figyelemmel nem volt megállapítható az, hogy milyen hangnemben, bánásmódban részesítették a panaszost, így az sem, hogy sérült-e a panaszos emberi méltóságához fűződő joga. Ennek megfelelően a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag